

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Egész évre 6 pengő, félévre 3 pengő
Egyes szám ára 15 fillér
Külföldre egész évre 10 pengő.

Főszerkesztő: GYALLAY DOMOKOS
Felelős szerkesztő és igazgató:
Dr. SZÁSZ FERENC

Laptulajdonos: MINERVA R-T.
Megjelenik minden szombaton.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kolozsvár, Brassai-utca 5. szám.

Búcsúztató.

A nagy változás, amely Erdély egy részét visszavezette az anyaországhoz, a határokon belül is átalakítja az erdélyi magyarság életét. Intézmények oszlanak föl és újak keletkeznek, a meggyarapodott élet számára új szer-
vek nőnek ki, új utak, új pályák tá-

elismerte és megjutalmazta. Dr. Vékás Lajos a kolozsvári királyi ítélőtábla elnöki méltóságára kapott kinevezést.

Megható volt az a búcsú, amelyben a volt vezérigazgató elvált huzsonkétéves munkahelyétől és munkatársaitól. A Minerva egy mellékutca szűk, kis bérszobáiban indult el a kisebbségi élet szolgálatára, ma tekintélyes külsejű emebetes házában, gépekkel gazdagon felszerelve kerül új vezetés alá. Mi segítette ilyen virágzásra? Erre a búcsúzó vezérigazgató így felelt meg:

— A Minerva szerteágazó kulturális munkásságát nemcsak a betonépület tartotta össze, hanem az épületének falain belül dolgozó tisztviselői kar és munkásság igaz magyar lelke és lelkiismerete. Ezt a lelkületet őrizzék meg továbbra is azért, hogy a vállalat betölthesse ezután is az alapításkor általam kitűzött célokat. E célok továbbvitelénél más hivatásom miatt nem lehetek jelen, de lélekben ezután is mindig hozzátok tartozónak érzem magam, aki örvéndezni fog az intézet és a magyar művelődés virágzásának.

A másik férfiú, aki szintén fölcserélte a körünkben betöltött hivatását: Dr. Szász Ferenc, a Magyar Népgazdasági munkatársa, majd felelős szerkesztője. Kiváló szolgálatai neki is meghozták a méltánylást: Kolozsmegye főjegyzői állását nyerte el azzal a kilátással, hogy nemsokára további előlépésben lesz része.

Örültünk volna, ha a politikai életbe kapcsolódhatott volna bele, mert ebben a munkakörben sokat fáradozott és érdemeket szerzett, másfelől meg nyereségnek tartjuk, hogy Erdély vezető vármegyéjében a főjegyzői tóllal ékeskedhetik a szerény szerkesztői toll helyett. Örülünk, hogy mindazt, amit a Magyar Népgazdaságban el-

sajátított, a nép helyes irányítását, az ismeretterjesztés irásiban folyó módjait, a sajtó közéleti munkájának megbecsülését, a vármegyei nemes hagyományok fölfrissítésére latba veheti.

Mi a magunk és olvasóink nevében meleg rokonérzéssel búcsúzunk tőle és

Dr. Vékás Lajos.

madnak. S az emberek is elmozdulnak régi helyükről és új feladatok betöltésére vállalkoznak.

A mi körünkben is két érdemes férfit szólított új munkakörbe az országgyarapodás.

Dr. Vékás Lajos, kiadóvállalatunk vezérigazgatója, visszatért a bírói pályára, ahonnan a szomorú időben a Minerva megszervezésére és vezetésére kapott elhivatást. Ebben a munkakörben szerzett érdemeit az igazságsügyi kormányzat teljes mértékben

Dr. Szász Ferenc.

számítunk amaz ígéretének beszállására, hogy érdekes gazdasági és egyéb ismeretterjesztő cikkeivel lapunkat időnként föl fogja keresni.

A tanult emberek sorsa változó-kony: ma itt, holnap ott kell a kenyérszerzés gondjait fölvennünk. A gazda helyt marad az ő földjén még akkor is, ha országok változnak.

Ugy volna rendjén, hogy az erdélyi magyar gazdák újságja: a Magyar Népgazdaság is tovább folytassa hűszersz-tendő munkásságát.

MAGYAR KÖZÉLET.

Milyen közigazgatást remélünk? Az erdélyi magyarság a honvédségben látta meg először Magyarországot testvéri megjelenését. A katonák hozták a szabadulás örömtüzenetét, az olthatatlan vágyak és örökké lobogó reménysek teljességét. Ha egyéb szerepük nem lett volna, akkor is örökre beirták nevüket a tornyos városok és szerény falvak népének emlékezetébe.

De a magyar katonák nemcsak szabadságot hoztak szuronyaik hegyén, hanem hozták a törvények, a rend és igazság uralmát, a magasabb erkölcs, a fejlettebb műveltség hódító hatalmát.

Az erdélyi magyarság boldog meglepéssel látta, hogy a magyar katonák nemcsak a háború fegyvereivel van nagyszerűen felszerelve, hanem a polgári élet irányításának képességeivel is. Három hónapon át katonai közigazgatás alatt élt Erdély fölzsabadult lakossága s ez az idő éppen olyan maradandó, szép emlékeket hagy maga után, mint a bevonulások lázas napjai.

A katonai kormányzat beveződött s az elismerés mellett most az a kívánság hatja át a lelkeket; vajha az elkövetkezett polgári igazgatást hasonló elvek, hasonló jóakarat, hasonló cselekedetek jellemeznék, mint amilyenekről a katonai igazgatás három hónapon át tanúságot tett. E kívánságunk teljesülésében nem is kételkedünk. Hogyan jelenik meg húsz esztendő után Erdély földjén a magyar hivatalnok, a magyar közigazgatás? Nyilvánvalóan a becsület, a méltányosság, a tisztesség, az erkölcsi érintetlenség és a puritánság mértéktartásával hatott már az első pillanatban mindenkire. A magyar közigazgatás nem papiros intézkedések, nem is a szabálytalan, kúszá hanyagság másik véglete, a magyar közigazgatás az élet alkalmazkodó gyakorlata. Különösen Erdély földjén kell az élet gyakorlatának lennie a közigazgatásnak: mennyi mindent kell rendezni, újraszervezni, építeni itt húsz év után! Mennyi sebet kell begyógyítani és milyen tapintattal, mérséklettel, emberiséggel kell eljárni ott és akkor, mikor a magyar impérium visszatér Erdély hegyei, Erdély népei közé. Erdélyben kétszeresen fontos és nehéz a magyar közigazgatás feladata. E sok helyt vegyes lakosságú, nemzeti-ségi területen kell tárgyilagosan, bölcsen, mérséklettel, emberiséggel, de ugyanakkor eréllyel és okossággal képviselnie a magyar állameszmét. A közigazgatás magas kormányzati feladatköre csak itt lesz igazán nyilvánvaló. Az uralkodás lényege, az állam fensége nemcsak a nyers erőben, hanem a hatalom miként való használásában is megnyilatkozik. A közigazgatásnak, mely ezen a viszanyert földön képviseli a magyar állam tekintélyét, az állam erőhatalmára kell támaszkodnia, de ugyanekkor okosan és tapintatosan úgy kell élnie ezzel a hatalommal, hogy az nemcsak elismert, de szeretett is legyen az ország bárminő lakosai előtt. A magyar közigazgatásnak nemcsak az igen kiváló, megválogatott hivatalnoki réteg ügyének kell lennie, hanem úgy kell fellépnie, hogy ez az igazgatás közvetlen ügye, társa, barátja legyen a hazatért kis ország összes lakosainak. A nemzetiségi állampolgárnak is éreznie kell a magyar közigazgatás méltányosságát, tárgyilagosságát, emberiségét, tapintatát; a nemzetiségi állampolgár előtt se legyen a magyar közigazgatás egy fölényes idegen hatalom eszköze, hanem mindennapi életének része, segítője, támasza. Sokat beszélünk magasabb értelemben vett szent-istváni állameszméről. Ennek az állameszmének nemzet-egyesítő gyakorlata a közigazgatás az élet mindennapi feladataiban.

Ezt a magasabbrendű igazgatást várjuk és reméljük a körünkben elhelyezkedő tisztviselői kartól. Méltóknak kell lenniök a kétévtizedes elnyomás szenvedőihöz és a felszabadító katonaság példájához.

*

Miért csatlakoztunk a háromhatalmi egyezményhez? Gróf Csaky külügyminiszter nagyszabású beszédben méltatta azt az egyezményt, amelyet Magyarország a három nagyhatalommal: Németországgal, Olaszországgal és Japánnal kötött. Azóta Románia és Szlovákia is csatlakozott az egyezményhez. A magyar csatlakozásnak jelentőséget ad az a körülmény, hogy Magyarország masokat megelőzve tette meg a lépést s így külsőségeken is megnyilatkozott az a felfogás, hogy a Dunamedence kisebb országai között Magyarországot illeti meg az elsőség. Csatlakozásunknak azonban gyakorlati haszna is van. Az egyezmény értelmében a három hatalom kötelezte magát, hogy Magyarországot minden külső támadás ellen megvédelmezi. Ezzel kapcsolódik össze a szerződésnek az a cikke, amely viszont Magyarországot kötelezi szövetségesei támogatására új ellenség jelentkezése esetén. De az egyezményvel a jövő kilátásait is munkálnunk kellett. Most már biztosítva van az a jogunk, hogy a béketárgyalásokon mi is részt vegyünk s ott érdekeinket győzelemre juttassuk.

— Alighanem mindenki elvárja a magyar kormánytól olyan politika folytatását, amely lehetővé teszi, hogy Magyarország, amely elbukott a németek oldalán, újra felemelkedjék a német birodalommal, — mondotta a külügyminiszter. — Éles intelműl szolgálhat számunkra az a munka, amelyet Londonban féltucat bukott ország menekült kormányai fejtenek ki a magyar igények teljesedése ellen. Bizonyos kockázatot vállaltunk, de enélkül nincs felemelkedés. Egész politikánk azonban arra irányul, hogy haladásunk, megerősödésünk, feltámadásunk mértékében bebiztosítsuk magunkat a kockázatok ellen.

*

Az erdélyi főrendek bemutatkozása. A múlt héten a főrendiházba ünnepélyes jelenetek közt vonultak be Erdély kinevezett és hivatalos főrendei. A köszöntő beszédet gróf Bánffy Miklós mondotta. Erdély hódolatát tolmácsolta a kormányzó úr számára, a főrendek előtt pedig ismertette azt az áldozatos kitaratást, amelyet a magyarság az elnyomás éveiben tanusított.

*

Nehézségek a zsidó birtokok rendezése körül. Hiteles adatok szerint Magyarországon 600 ezer hold földbirtok van zsidó kézen. Amint Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter kijelentette, ebből a hatalmas területből csak 35 ezer holdat lehetett fölösztani, mert a zsidó birtokosok felebbezést nyújtottak be a fölösztási tervek ellen. Ez a körülmény is hozzájárult ahhoz, hogy a zsidó törvényt újra megszigorítsák.

*

A felvidéki földreform tanulságai. Jaross Andor, a Magyar Megújulás Pártjának (Imrédy-párt) tagja, a képviselőházban ismertette a felvidéki földreform tanulságait. Csehszlovákia végiggázolt a magyar földbirtoktulajdonon, 84 százalékot juttatott a magyar földből a csehek részére olyan területen, amelyen a lakosság 88 százaléka magyar volt. A felvidéki magyar párt politikai alapelve az volt, hogy a magyar népességű helyeken a földbirtokot vissza kell adni a magyaroknak és pedig nem a rézi nagybirtokosoknak, hanem az ott lakó parasztságnak. Neki is, Szilassy Bélának is elvették a földjét, de azt soha nem fogadná el, ha visszaadnák. Ennek a programnak elkötelezték magukat az összes felvidéki képviselők. Amíg tagja volt a kormánynak, nem tudta elképzelni, hogy amikor egy hadvezér ígért valamit a katonáinak, a győzelem után ne tartsa be az ígérését. Nem akar elébe vágni az erkölcsi földreformnak, de az egyes anyaországi lakosok igényeltek felvidéki területeket családi hagyományok címén. Mindez ellenkezik a földreform igazi szellemével.

Meghalt Rothermere lord

az első angol, aki a magyar igazságot elismerte és annak bátor harcosává szegődött. Baloldali képünk a budapesti Szabadság-téren ábrázolja a Lordot a magyar Felvidék visszacsatolása után, 1938-ban.

Erdélyi képviselők a magyar felsőházban.

Jebboldali képünk két új erdélyi felsőházi tagot: Dr. Sulyok István nagyváradi református püspököt és Biró István földbirtokost ábrázolja.

Hová forduljunk gazdasági érdekeink támogatásért?

Gazdasági téren a visszacsatolt területen az Erdélyi Gazdasági Tanács, főfeladatát abban látja, hogy a már meglévő gazdasági értékeket minél kisebb áldozatvállalással a megszokott kerékvágásba lendítse, a visszalért területek gazdasági élete számára felvevő piacot teremtsen, továbbá, hogy a magyarságnak gazdasági téren való megerősítésével, a gazdasági élet megmagyarosításának elősegítésével a magyar faj számára biztosítsa azt a tulsulyt és irányító szerepet, amely a magyarságot számbeli arányánál, nagyobb képességeinél és a vér jogán megilleti.

Mindezen célok megvalósítására megfelelő anyagi erőre van szükség. A magyarság, amely a több, mint két évtizedes idegen megszállás alatt legelsősorban a tervszerű gazdasági elnyomásban érezte a kisebbségi sors minden keserűségét, mai elesettségében nem képes arra, hogy önerejéből, minden külső segítség nélkül vállalkozzék az ujjaépítés nagy nemzeti munkájára.

A Gazdasági Tanács kezdeményezésére a legrövidebb időn belül várható az erdélyi gazdasági életet fojtogató régi magasabb adótételek megszüntetése. Biztosítottnak tekinthető a gyárak olcsó üzemi anyaggal való ellátása, az ár és munkabér igazságos és méltányos rendezése oly kérdések, amelyek megoldása a visszacsatolt terület gazdasági életének az anyaország gazdasági életével szemben való versenyképességét alkalmas biztosítani. Számos önzetellen jellegű, olcsó, hosszulejáratu hitelforrás áll ezenkívül a visszacsatolt területek gazdasági életének rendelkezésére acélból, hogy a szükségessé váló átalakítások és beruházások az üzem termelőképességét, gazdaságosságát és fennmaradását ne veszélyeztessék.

Lehetővé kívánja a kormányzat tenni a nemzeti szempontból megbízható elemnek a gazdasági pályákon való fokozott térhódítását. E célból az arra érdemeseket 10 éves lejáratu, alacsony kamatozású kölcsönrel a megfelelő és szükséges pénzüsszegek rendelkezésre bocsátásával önállósítja. Azokat, akik eddigi életpályájukon nem tudnak elhelyezkedést találni, vagy magukban a gazdasági pályák iránt éreznek hajlandóságot, átképző tanfolyamokon az általuk választott életpályára átképezik, továbbképzésükről és elhelyezésükről intézményesen gondoskodnak, sőt megfelelő gyakorlat és alapos tudás megszerzése esetén ezen átképzettek önállósulását is előmoz-

ditják. Természetesen a visszacsatolt területeken legelsősorban azokban a szakmákban lesznek átképzőtanfolyamok, amely szakmák eddig a magyarság érdeklődési körén kívül estek és amely szakmákban éppen ezért legelsősorban kívánatos a magyar elem térhódításának minden eszközzel való előmozdítása. Az átképző tanfolyamokon való részvétel megkönnyítése érdekében ezen tanfolyamok teljesen díjmentesek, sőt a hallgatók a tanfolyam időtartama alatt teljes ellátásban, vagy a teljes ellátást biztosító megfelelő pénzjuttatásban is részesülnek.

Az Erdélyrészi Gazdasági Tanács kezdeményezésére és közbenjárására a Nemzeti Önállósítási Alap a visszacsatolt területeken Kolozsvárt, (Kossuth Lajos utca 6-8. szám, II. em.) kirendeltséget létesített, ami által lehetővé válik a Tanács közbejöttével a visszacsatolt területek hiteligenylésének gyors és a legmegfelelőbb formában törtető kielégítése.

Gondoskodott a Tanács arról is, hogy az anyaországi legfontosabb jogszabályok (társadalombiztosítás, legkisebb munkabér, munkaidő korlátozások, adó- és hitelkedvezmények, stb.) iránt érdeklődők, megfelelő szakszerű és könnyen érthető tájékoztatásban részesüljenek. Ennek érdekében minden érdeklődőnek teljesen díjmentesen bocsát rendelkezésére „Gazdasági Utmutatót”.

A Tanács ezenkívül szeretettel foglalkozik minden tanácsért és utbaigazításért hozzáforduló ügyes-bajos dolgával is és a hivatali helyiségben (Kolozsvár, Kossuth Lajos utca 6-8. II. em.) naponta 11-13 óráig készséggel áll a felek rendelkezésére.

A Tanács munkásságából kiragadott és fentebb ismertetett néhány példa is mindenkit meggyőzhet arról, hogy az Erdélyrészi Gazdasági Tanácsban ügyeit erdélyi szemmel látó és erdélyi szívvel érző hozzáértő szakemberek intézik. Saját érdekében cselekszik tehát mindenki, aki meddő és terméketlen kritikálás helyett ügyes-bajos dolgaival a Tanácshoz fordul, esetleges panaszait, elképzeléseit, a hibák megszüntetésére alkalmas rendelkezésekről formált elgondolásait a Tanács tudomására hozza és így a visszacsatolt területek gazdasági ujjaépítésén is magyar szívvel és magyar lélekkel munkálkodik.

Béldi Kálmán gr.

az Erdélyrészi Gazdasági Tanács elnöke,
felsőházi tag.

Külföld

Pusztító tűz a szomszédban. A múlt hét külpolitikai eseményeit azzal az izgalommal figyeltük, mint akinek szomszédságában gonosz tűzvész pusztít. Romániában rettenetes dolgok történnek. Mintha a sok bűn, amely husz esztendő alatt fölhalmozódott, most nyerné el büntetését — újabb töbződésével.

A vasgárda fékevesztett bosszút állott azokon, akiknek a vasgárdisták tömeges legyilkolásában részük volt. A börtönbe hurcolt emberek százait lövöldözték agyon, másokat otthonukból elhurcolva, útakon, erdőkben gyilkoltak halomra. Annak a rendszernek, amely a király köré tömörülve támogatta az önkényuralom gonoszságait, legtöbb képviselőjét már a másvilágra küldötték. Ezek között vannak a legnevesebb miniszterek, prefektusok, rendőrségi tisztviselők, csendőrparancsnokok, a vasgárda kiirtását vállaló és végrehajtó közegek. Jellemzi a bosszú töbződését, hogy Jorga tanárt is agyonlőtték, aki pedig úgy érezhette magát, mint nemzetének egyik leghasznosabb fia. A gyűlölködés és ármánykodás, amelyet az ország más nemzetiségű lakói ellen hirdetett, most az ő testén mutatta meg pusztító hatalmát.

A vasgárdisták dühe azonban még nem lohadt le. „Teljes bosszú” — ez a jelszavuk. Románia sorsa most attól függ, vajjon Antonescu kormányfő le tudja-e csillapítani a belső háborút? Hír szerint a katonaság mögötte áll. Általános feltűnést kelt, hogy a Romániában tartózkodó német csapatok nem avatkoztak be a vérengzésbe.

A Balkán kérdései újra tárgyalás alá kerülnek. Hír szerint egy jugoszláv politikus rövidesen Németországba utazik. Illetékes német helyen ezzel kapcsolatban kijelentették a küszöbön álló jugoszláv látogatást nem tartják lehetetlennek. Lehetséges, hogy a közeljövőben bolgár államférfiak is Berlinbe utaznak, bár

P 607A

Évek múltán is
megbízhatóak és szépek a

Junghans

ÓRÁK
A CSILLAGVÉDJEJEGGYEL
a immár 80 éve világhírűek

Minden óraszaküzletben kaphatók.

egyelőre a bolgár látogatásról sincs tudomásuk. Egy berlini jelentés már határozottabb, amennyiben ezt mondja:

— Jugoszlávia a maga részéről nemrégiben érintkezést kezdeményezett a tengelyhatalmakkal, ez az érintkezés az utóbbi napokban erőteljesen megélenkült.

A hivatalos Dnev című bolgár lap újra hangsúlyozza, hogy a bolgár külpolitika, amelyet az októberi királyi trónbeszéd körvonalazott, világosan és félreértés nélkül alakul. Kétségtelen, hogy a bolgár külügyeket a királyi akarat sugallja és irányítja. A tengelynél megértéssel találkozott ez a politika. A szovjet és Bulgária közt barátsággá fejlődnek a kapcsolatok. A szófiai Utró jelentése szerint német politikai körök nem tudnak arról, hogy Magyarország és Jugoszlávia közt új egyezmény készülne, szófiai politikai körök érdeklődéssel figyelik a magyar-jugoszláv viszony alakulását.

A Törökországból jövő hírek további nyugalmat jelentenek, bár a színtalpak mögött tovább folyik a diplomáciai tevékenység.

A pápa békeszózata. XII. Pius pápa szentmisét mondott a Szentpéter Bazilikában. Imájában könyörgött, hogy az Isten juttassa diadalra a földön a békét és teremtsen szeretetet az emberek között.

Tovább hullanak a bombák Angliára. A német repülőgépek fáradhatatlanul bombázzák Angliát. Az utóbbi héten különösen sok kikötőberendezést, gyárat és ipari telepet pusztítottak el.

További csatlakozások a háromhatalmi egyezményhez. Az olasz-német-japán szerződéshez Magyarország után Románia és Szlovákia is csatlakoztak. Bulgária pedig nyilatkozatot tett közzé, hogy tovább is semleges politikát fog folytatni.

Megszüntetik a Dunamedencében a politikai feszültséget. Berlinben megállapítják, hogy a külpolitikai események alakulásából arra lehet következtetni, hogy a Dunamedencében véglegesen megszüntetik a politikai feszültséget. Romániának és Szlovákiának a tengelypolitikához való csatlakozása nagyon megkönnyíti a békés kibontakozást.

Nem lesz fegyverszünet karácsonykor. Az angol alsóház egyik ülésén Churchill kijelentette, hogy ha a Szentszék vagy más semleges állam karácsonyra fegyverszüneti indítványt tenne, Anglia azt nem fogadná el.

Mit fog tenni Törökország? A Földközi tenger egyensúlyi helyzetéhez nagy kihatással lesz Törökország állásfoglalása. Mint ismeretes, Törökország a legutóbbi időkhöz kétes és ingadozó magatartást tanúsított. Berlinben megállapítják, hogy a világ helyzet alakulása következtében Törökországnak be kell illeszkednie Európa új rendjébe. Hír szerint Törökországnak a háromhatalmi egyezményhez való csatlakozása érdekében már tárgyalások folynak. Törökországról ismét megállapítják, hogy mindent el kell követni, hogy a háboru ne terjedjen ki a Balkánra.

**Szeretettel várja
a visszatért festőket
a „TÉLI BUDAPEST”.**

50%-os vasuti, elszállásolási és egyéb kedvezményeket biztosító jegyzettel utazhat mindenki 1941. február 28-ig Budapestre. Bővebb felvilágosításokkal szolgálnak az összes **IBUSZ** kirendeltségek.

Angol repülők bombáztak egy francia kikötőt. Angol repülőgépek egy óra hosszáig tartó légi támadást intéztek Marseille francia kikötő város ellen. A repülők nagyon sok gyújtó és robbanó bombát dobtak le. A francia kormány erélyesen tiltakozott az angol váratlan eljárás ellen.

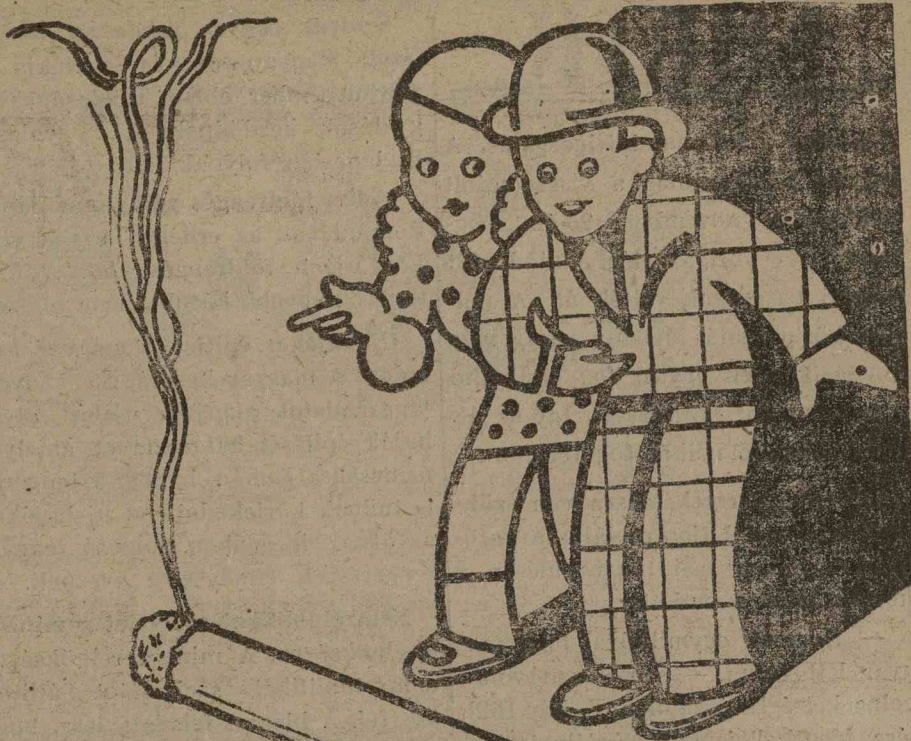
Amerika belép a háboruba? Svédországból származó hírek szerint Anglia és az Egyesült Államok között nagyjelentőségű tárgyalások folynak. Angol ujságok követelik, hogy Amerika lépjen be a háboruba. Hír szerint Angliában mind jobban szaporodik azoknak a politikusoknak a száma, akik a háborút amerikai segítséggel óhajtják folytatni.

Nagyon megromlott az angol hajózás helyzete. Az angol képviselőházban erősen támadták a képviselők a kormányt, szemére vetve, hogy nem gyorsítja eléggé az angol hajóépítést. Greenwood miniszter válaszában kijelentette, hogy a német támadások miatt Anglia nem tudja a szükséges mennyiségű kereskedelmi hajót gyártani.

Olaszország bekapcsolódik a Duna nemzetközi forgalmába. Varga József iparügyi miniszter olaszországi látogatása alkalmával az olasz közlekedési miniszter kijelentette, hogy Olaszország rövidesen be fog kapcsolódni a Duna nemzetközi forgalmába.

Harcolni akarnak az albánok. Az albán nép körében nagy lelkesedéssel folyik a készülődés, hogy az olasz hadsereg keretében Görögország ellen harcolhassanak. A közelbről tartott függetlenségi ünnepen az albán nép vezetői annak a meggyőződésüknek adtak kifejezést, hogy az albán kormány és az albán nép a nagy római birodalom keretében bizalommal és hűséggel tekint a jövőbe.

A Szovjet aláírta a magyar-szovjet kereskedelmi egyezményt. A Szovjet Távirati Iroda jelentése szerint a Szovjet legfelsőbb tanácsának elnöksége ez év november 30-án aláírta a Moszkvában, 1940 szeptember 3-án Magyarország és a szovjetunió között megkötött kereskedelmi és hajózási egyezményt.

SENATOR CELOFILTER "FÜSTSZÜRŐS" SZIVARKAHÜVELY

10 jó könyv 1000 oldalon 4 pengőért!
Nagy karácsonyi árleszállítás.

1. Vásárhelyi J.: Hóstatá lakodalom.
2. Dr. Csúry B.: Vőfélykönyv.
3. Donath: Szegény bolond.
4. Csürös E.: Fű kizöldül ó sirhan-ton (ifj.)
5. Strom: Bábjátékos Pali (ifj.)
6. Westermann: Li Fan bosszúja (ifj.)
7. Málnássy: A kis pont (ifj.)
8. Gyallay D.: Hadrakelt emberek.
9. Szondy Gy.: Állatok, virágok.
10. Gyallay D.: Második szavalókönyv.
11. Kiss M.: Maroszeki atyafiak.
12. Finta Z.: Jancsi és Juliska.
13. Szotyori Z.: Falusi mulattató.
14. Dr. Páter: Csodahatású gyógy-növények.
15. Dr. Balogh A.: Széchenyi István.
16. Konopi K.: Jó búzából lesz a jó kenyér.

17. Dr. Nagy: Jó egészséget!
18. Dr. Maksay: Műsor műkedvelők számára.
19. Cs. Lázár L.: Talajművelés és trágyázás.
20. Cs. Lázár L.: A növénytermelés.

Válasszon ki e husz pompás könyv közül tetszése szerint tizet és rendelje meg őket, amíg készletünk tart. Megrendelésnél elég a könyvek sorszámát megírni, ami a postautalvány szelvényére is ráfér.

A 10 könyvből álló sorozat terjedelme 900—1000 oldal, ára 4 pengő, mind a husz könyv 7.80 pengő. A pénz előzetes béküldése mellett portómentesen, utánvét esetén az utánvételezés felszámításával szállítunk.

Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet R.-T. Kolozsvár, Brassai-utca 5.

HIREK

Megszűnt a katonai közigazgatás. A katonai közigazgatás a visszacsatolt területeken november 25-én megszűnt. A közigazgatást mindenütt polgári hatóságok vették át. A polgári közigazgatás néhány napig még átmenetképpen együtt fog működni a katonai közigazgatással. Így az átérés zökkenő nélkül fog történni.

Bővebb gyermekáldásra van szükségünk! Boga Lajos preláts a katolikus egyházmegyei tanács ülésén a következőket mondotta:

— Ha csak egymillióval több magyar lett volna — senki sem vonta volna kétségbe jogainkat Erdély földjére. Meg kell javítani Erdély területén a számbeli arányt. Vissza kell hozni a bukovinai és moldovai székelveket és Gyergyó és Csik vidékei legyenek azok a kaptárok, ahonnan székely rajokkal megváltoztatják Erdély népi képét.

Dudutz Zoltán dr. főorvos ugyancsak a népi szaporodás fontosságához szolt hozzá:

— A gyermek minden, a gyermek a nemzet, a gyermek a jövő. A magyar állam részéről a gyermekvédelemre minden intézkedés megtörtént. De a papságnak és a keresztény orvosoknak is össze kell fognia, hogy kigyomlálja a magyarságból a volt kisebbségi élet egyik legnagyobb kártévőjét, a magzat-elhajtó orvost.

Nagy utazási kedvezmény a budapesti Gazdanapokra. Budapesten december 10. és 15. között Gazdanapokat rendeznek, amelyekre 9-ike és 18-ika között 33 százalékos vasuti kedvezménnyel lehet felutazni. A kedvezményt a Gazdasági Egyletek útján lehet igényelni.

Az ipartügyi miniszter látogatása Olaszországban. Varga József ipartügyi miniszter látogatást tett Olaszországban. A minisztert kihallgatáson fogadta Viktor Emánuel olasz császár és király, továbbá Mussolini és Ciano. A magyar államférfiu tiszteletére több ünnepséget és lakomát rendeztek.

Szlovák-magyar gazdasági tárgyalások. Magyarország és Szlovákia között december elején gazdasági tárgyalások kezdődnek. A tárgyalások Budapesten folynak le.

Ujabb földrengés volt Romániában. Romániában az erdélyi hegyek vidékén ujabb földrengés volt. A földrengés nagyobb károkat nem okozott.

Uj hajókat épített a magyar kormány. A magyar kormány a kedvező tapasztalatok alapján ujabb olyan hajókat építését határozta el, amelyek nemcsak a Dunán, hanem a tengeren is tudnak közlekedni. Az uj hajókon az összes idegenben dolgozó magyar tergereszek elhelyezést nyernek.

Nemzetpolitikai szolgálat a miniszterelnökségen. A miniszterelnökségen nemzetpolitikai szolgálatot állítottak fel. A hivatal feladata lesz, hogy a miniszterelnökséget állandóan tájékoztassa a köz dolgairól.

Műkecvelő

előadásokhoz színdarabokat, jelmezeket szállít

Rácz Dezső

Budapest, VII., Wesselényi-u. 17. szám.
Telefon: 22 811.

Öskeresztény üzlet! — Kérjen árjegyzéke!

Kiegészítik Erdélyben a vasuti kocsialományt. Az erdélyrészi gazdasági tanács Erdély közlekedési kérdéseivel foglalkozott. Örömmel állapította meg a tanács, hogy a kormány Erdély vasuti kocsialományát rövidesen kiegészíti. Erre a célra kétfélmillió pengőt irányoztak elő.

Megalakult az Erdélyi Háziipari Központ. November 30-án Kolozsvárt Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter feleségének elnökelete alatt megalakult az Erdélyi Háziipari Központ. A közeljövőben nagymennyiségű gyapot kerül kiosztásra az erdélyi háziipar ellátására. A kormány Erdély megsegítésére 500 ezer kiló gyapotot juttat Erdélybe, míg az egész anyaországnak csak 280 ezer kilót tart vissza. Ezzel a visszacsatolt Erdély gazdasági helyzetét kívánja megjavítani a kormány.

Szabadiábra helyezték báró Atzél Edét. Közöltük lapunkban, hogy báró Atzél Edét a román hatóságok letartóztatták. Örömmel értesültünk, hogy a kiváló magyar vezetőt szabadon engedték és Atzél báró visszavért mezőzáhi birtokára.

Meghalt lord Rothermere. A háboru izgató eseményei közepette értesül a hazafias magyar közvélemény Rothermere lord haláláról. A nemes lord 72 éves korában hunyt el hazájától távol, a Bermudák szigetén, ahol betegségére gyógyulást keresett. Május óta tartózkodott különleges megbízatással Amerikában. Nagy és önzetlen barátja volt széttépett hazánknak és megalázott nemzetünknek. S nem kis szerepe volt abban, hogy a magyar igazság Napja kisült. Hatalmas nemzete közvéleményével is szembehelyezkedett, ha minket védett. Cikkeket és könyveket írt Magyarország érdekében. Eljött a magyar kormány meghívására Kassára is, amikor Kormányzó Urunk ünnepélyes bevonulását tartotta. Most eltávozott a tulvilági életbe. Végső utját a hálás magyarok imája övezi.

RÖVID

HIREK

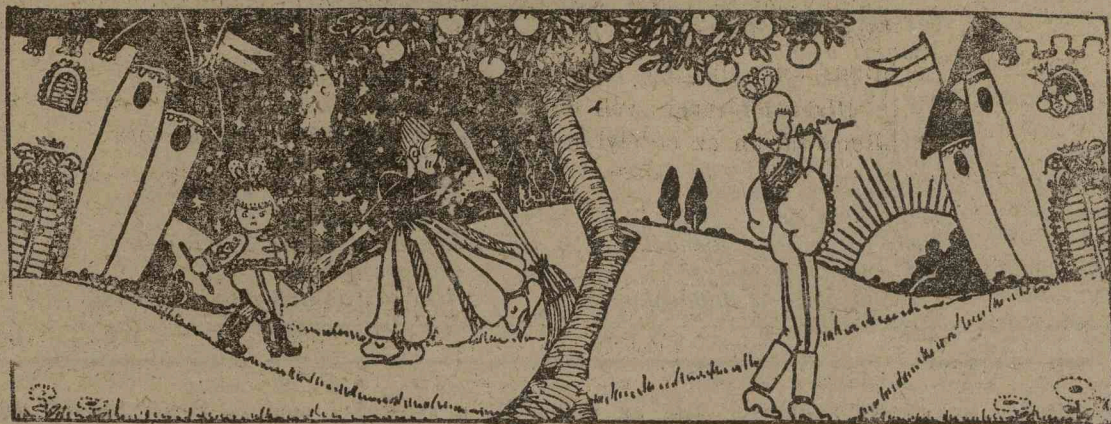
Hány autó van Erdélyben? Az anyaországhoz visszakerült erdélyi részek autóállománya 3400 személy és tehergépkocsiból áll.

Árviz Jugoszláviában. A kiaradt Száva és Boszna folyók 30 falut árasztottak el. Az árviz 40 ezer ember hátlékát fenyegeti.

Megnyílik Székelykocsárd felé a vasuti vonal. Német közbenjárásra a románok meg fogják nyitni a székelykocsárdi vasuti vonalat a forgalom számára. Így lehetővé válik az anyaországból a Székelyföld felé az átmenő forgalom.

Egy román repülő kényszerleszállást hajtott végre a Székelyföldön. Csikszentmihály határában egy román repülő-főhadnagy gépével leszállásra kényszerült. A főhadnagyot őrizetbe vették. Bizottság vizsgálja meg az esetet.

Enyhe földrengés volt Kézdivásárhelyen. Kézdivásárhelyen és vidékén két másodpercig tartó földrengés volt. A földrengés nem okozott károkat.

Az ezüst furulya

Ott, ahol a meggyfa pufók almát kínál, volt egyszer egy király. Annak a királynak volt egy derék fia, szép is volt, jó is volt, nem volt benne hiba. A szép királyfinak — mente, ködmön, suba — volt egy ícipici, aranyos kis huga. No, ha a királyfi szép volt, huga még szebb, olyan szép, akár a nagy, lobogó élet. Mint a hal a vízben, úgy élték boldogan, minden semmisségen kacagtak hangosan.

Egyszer a vén király elment a vásárra, ámde gondja volt ám a vásárfiára. A lányának hozott hacacérés ruhát, a fiának pedig szép ezüst furulyát. Tetszett a lánynak a libegő ruha, de a fiúnak is az ezüst furulya. Azzal fekiúdt és kelt. Furulyázott egyre, hangzott a gyönyörű, forró nóta zengve. Csobogott a nóta, csicsergett a nóta, mint ha szép mennybéli angyal futta volna. Amikor a zengő, esengő nóta áradt, a pici madárkák az ablakra szálltak. S hallgatták a nótát, a búvást, gyönyörűt, amelyiknél nem volt talán már gyönyörűbb.

Hát egyszer mi történt? A vasorrú bába, elrejtőzködött a királyi szobába. S nagy éjszaka, mikor a királyné aludt, ellopta a kedves, okos királyfiút. S otthagyta a fiát a királyfi helyett, egy csúf csóka-kendő feketé gyereket. S a királyfiat messze vitte egy erdőbe, lakmározzanak a farkasok belőle. Egye meg a farkas

a kicsi királyfiút, ne hallgassa többé senki a nótát.

Azután az adta, gonosz boszorkánya, rávetette szemét a királyleányra. S a királyleánykát át is változtatta szép arany madárrá a gonosz boszorka.

Ahogy a gyönyörű királyasszony felkel, megy ám a királyfi kis ágyához reggel. Akarja a kicsi fiát simogatni, patyolat arcára csókjait hullatni. S a királyné szívét megesavarta a bú: rúttá vált, azt hitte, a kis királyfiú. De ha már így esett s a fia csúnya lett, mégis csak az övé az a rút kis gyerek. S bizony megesókolja a kis rücskös fiút. Hát a fiú erre a királynéba rüg: hagyja őt aludni, erre meg amarra, hogy ki a királyfi, majd ő megmutatja.

Hej, sirt a királyné, jaj, hogyne sirt volna, nem volt a királyfi azelőtt goromba. Szívében bánat mart, szemében könny égett. Azután a lánya kis ágyához lépett. Oda lépett halkán, puhán, lábujjhegyen, hogy majd megesókolja kislányát csendesen. Amde a kis ágyban nem volt a királylány, csak egy csepp aranytoll lángolt ott a párnan.

Hogy is birkózzon meg ilyen fájdalommal: a szép királyasszony elájult azonnal. Összeszaladt erre a királyi háznép, dörzsölik ecettel a gyöngyszép királynét. Locsolják, dörgölik, szólítják lágy szóval, kínálják máléval, mézes mogyoróval. Amde a ki-

rályné csak zokogott egyre, nem jött meg virágos, tulipiros kedve. Sirt a vén király is, mint a záporosó, sovány lett a bútól, akár egy szál vessző.

A kis királyfi meg az ordas erdőben nosza kezd bankódni, zokogni erősen. S jöttek nagy farkában az éhes farkasok, csattogó agyaruk ugyanesak agyarog. Rázza a félelem a kicsi királyfiat a félelmően szegény vigan furulyán. Erre a farkasok táncra kerekedtek, a zengő nótára illegtek, billegtek. Előbb csak illegtek, azután meg járják dübörgő jókedvvel a vig magyar csárdást.

Javában táncoltak, hát egy szegény ember favágó fejssével fát vágni jött reggel. Láttá, mi történik s a szegény jó ember kacagott, kacagott viharos nagy kedvvel. Azután kurjantott egyet, de jó nagyot. No, meg is szepentek erre a farkasok. El is oldalagtak, mint annak a rendje. S így szólott az ember akkor nagy nevetve:

— Hát te kedves fiám, ki fia, borja vagy, merész bátorságod, azt látom esuda nagy.

Elmondja a gyerek, hogy ő királyfiú, azt is elmondja, hogy szívét rágja a bú. Helyne rágná, mikor a gonosz boszorka ebbe az időben nagy erdőbe hozta.

No, a szegény ember most nevetett nagyot, lobogó jókedvvel kacagott, kacagott.

— Hogy te királyfi vagy,

Johász Mikulás apóhoz

Kis magyarok fohászknak
Mikulás apóhoz:
— Jó Mikulás! Minékünk most
Ne cukrot s diót hozz!
Nem vágyunk most csemegére,
Pörkölt mogyoróra,
Gesztenyére, mazsolára,
Se másféle jóra!
Nem vár mostan ajándékot
Kis cipőknek mélye!
Csak meglegyen mindenkinek
Napi kenyérbéje!

Csak azt kérjük: egy gyermek se
Legyen soha éhes!
Legyen számuk tiszta fényű,
A mosolyuk édes!
Jusson mindnek meleg szoba,
Keményébe rőzse!
Legyen mindnek kis subája,
Kopogós cipője!
Legyen mindnek a szívében
Boldogság és hála,
Hisz' a gyermek mind: az Isten
Kedves virágszála!

hallod-e te gyerek, ennyire
bolonddád ne tégy te engemet.
De ha már így esett, fogd a
furulyád, szegény vagyok s
tépi szívemet a bánat, s
azért itt a zord erdőben nem
hagylak, ha szegény is va-
gyok, fiammá fogadlak.

Azután leteszi rojtos tarisz-
nyáját, kivészi kenyérét, ki-
vészi bicskáját s levág a ke-
nyérből egy karajt magának
s egy másik nagy karéjt fo-
gadott fiának. De közben csak
kacag, egyre nevet, nevet,
úgy eszi kacagva a barna ke-
nyeret. Nem állhat már a szó
a kis királyfiban, no, meg is
kérdézi égő-kíváncsian:

— Ha nem túl nagy titok,
mondja meg már nekem jó
nevelő apám, mit nevet szün-
telen?

A szegény jó ember most
nevetett egyszer, kacagása
mint a vihar, úgy esengett fel:

— Megmondom én neked,
már csak ne vedd zokon, de
a kacagásra meg van minden
okom. Nevetem én rongyos,
nagy szegénységemet, neve-
tem keserű, árva életemet.
Ezzel zsizozom én, ezzel fű-
szerezem izetlen, sóatlan, fe-
kete kenyérem. Amikor a szí-
vem derűsen felkacag, a föld-
kerekségén sincs nálam gaz-
dagabb. Azt a darab száraz,
fekete kenyéret, látom, fiam
milyen fanyalagva eszed. Ne-
vess csak egy nagyot, sohse
bánod te meg, mézizű lesz
mindjárt izetlen kenyéred.
Mert véd a szívedbe jól, amit
most mondok: a megelégedett
ember csak a boldog.

No, a királyfinak használt
a jó tanács, nevetett egy na-
gyot s mint a mézeskalács,
olyan lett fekete kenyere egy-
szerre, úgy ette aztán ka-
cagva nevetve.

No, telt, múlt az idő, száll-

tak az esztendők, a szegény
királyfi egyre nőtt, egyre
nőtt. Munkálkodásban folyt
serdülő élete, a szegény em-
bernek ő volt a jobbkeze.
Munka végén pedig elfuru-
lyázgatott, kis furulyájából
zengtek a vig dalok.

Egyszer a királyfi lába elé
nézett, hát a lábainál arany
madár vértett. El volt a kis-
madár szárnyaeskája löve.
De gonosz lehetett, aki azt el-
lőtte. Sajnálja a madárt a
királyfi nagyon, szívéből ki-
esordult az égő fájdalom.

— Ó, te kis madárka, te
sebesült, árva, hogy jutottál
ilyen nagy-nagy árvaságra?

Hát, Uram Teremtőm, hát
esudák esudája, emberi sza-
vakkal szólott a madárka.
Emberi szavakkal nyögte el
szegényke, hogy ő a királyfi
édes egy testvére. Ámde a bo-
szorkány, a gonosz, a esalfa,
arany madárrá őt, jaj, átvál-
toztatta. Még azt is elmondta
a madárka nyögve, hogy az
ál-királyfi a szárnyát ellőtte.

Hej, de meg is fájt a ki-
rályfi szíve, hej, de könnybe
borult két lobogó szeme. Te-
nyerébe vette az arany mada-
rat, esókjával halmozta a
fénylő tollakat. Aztán csak
ennyit szolt:

— Hugom, akkor neked
tudni kell az utat, amely
hazavezet.

No, mondja a madár, hogy-
ne tudná, tudja, arany tollat
ejtett mindenütt az útra.

— No, — mondja a legény
— ez ennyiben marad.

S a szegény emberre bizza
a madarat. Ámde jó erősen a
lelkére bizta, azt a kis mada-
rat bizony meggyógyítsa.

— Jól van, fiam, jól van, —
így a szegény ember. S el-
indult a legény dübörgő lép-
tekkel. Az aranytoll nyomán

ment a derék legény, szívé-
ben ott lángolt forrón a jó-
remény.

Nem ismerte meg már a
királyfit senki, nem is akar-
ták az anyjához engedni. Ak-
kor a királyfi bizony elővette
ezüst furulyáját s a szájához
tette. A szájához tette ezüst
furulyáját s el is fújta rajta
az anyja nótáját.

A gyöngyszép királyné az
ablakba hajol, ilyen szépen
csupán egy furulya dalol.
Erv furulya zeng így, az
ezüst furulya. S meglátja a
legényt. Hisz ez az ő fia. Az-
tán csak esókolja a fiát bol-
dogan, ezerszer elmondta:

— Fiam, édes fiam.

Hát ahogy a fiát öleli, esó-
kolja, berepül az arany ma-
dár is suhogva. S mindjárt
rászállott a királyné vállára.
A gyöngyszép királyné esó-
kot hint tollára. Hát halljatok
esodát. Im abban a pereben
királylányá válott az a ma-
dár menten. De boldog nap
volt az leírni se lehet, nem
fest ilyet csupán a forró kép-
zelet. Boldog volt nagyon a
jó királyi család. A királyfi
pedig az ezüst furulyát bi-
zony elővette s csattogott a
nóta, mintha egy mennybéli
angyal fujta volna.

Nevelőapjáról sem feledke-
zett el, szép aranypalotát ka-
pott a jó ember. Nem volt
egyéb dolga, csak ivott, csak
evett, ha pedig jóllakott, nem
csinált egyebet, reggeltől nap-
estig kacagott, nevetett.

Asszonyvár története

Székely fenyők között, magas hegy tetején hej, de szép vár állott még annak idején! Lehet bizony annak kétezszáz esztendeje, fényes úri néppel volt a szép vár tele. Gazdag nagyúr volt a vár s benne éltek az öregszülék is, biz' ők jócskán vének, — s benne élt a szülék minden ia-fia, — elfért benne bőven a sok familia!

Történt egyszer, hogy a férfinép a várból mind elment vadászni! Paripájuk táncol s elrepíti őket messzi rengetegbe. Nem maradt belőlük otthon de még egy se! Maradt a várban csak az asszony nép maga, — úkanya, dédanya, nagyanya és mama, — szép hajadonlányok s lányok rózsaszála: hét vármegye szépe, mosolygó Borbála.

Hogy maguk maradtak, sütnék, főznek, varrnak. Szeles jókedve van az egész udvarnak, — tréfától, nótától zajos padlás, pince, — mikor megcsattan a várkapu kilinése! No, ugyan zörgetnek!

— Ki kopog? Mi kopog? — kérdezi a várnép.

— Vándorló asszonyok! — felelnek odakinn kérőn a zörgetők. — Eresszetek hát be a sötétség előtt! Messzi úton jártunk, csipkét árultunk. Nehéz, nagy batyukkal most ide járultunk. Adjatok egy ejre szállást itt a várban! Nagyon elfáradtunk a csiki vásárban!

No, a várnép mindjárt kinyitja a kaput, — jön be a sok asszony, cipeli a batyut! Vanak ám vagy százan! Száznál is több szoknyában, — jönnek, nyomakodnak befelé sorjában!

Beeresztik őket oszlopos terembe:

— Helyezkedjétek csak puha kényelembel — kínálgatják őket pamlaggal meg székekkel; — egy-kettőre ott áll, előttük az étel! Pecsénye meg jóbor, — frissen sült fánkok, — tányérral, kanállal futkosnak a lányok. Aztán elvonulnak, — a vendégek esznek. Sűrűn poharaznak. Még részegek lesznek?!

Koccintás zajára gyönyörű Borbála az oszlopos terem küszöbén megáll a belesett az ajtón, — jaj, majd hanyattesett! Csupa férfit látott az asszonyok helyett! Erre már Borbála eltátotta száját, a sok «vándorasszony» levette szoknyáját, levette kendőjét, hímes kacsabajkát, — s lát szegény Borbála durva rablóbandát! Csupa ziványt rejtett a szoknya, a kendő! Csupa haramiát! Hej, Uramteremtő!

Szerencse, hogy éppen összesúgnak mostan s nem látják Borbálát, hogy mögöttük ott van! Épp mondja az egyik:

— Sikerült a tervünk! Lám a várba könnyen bebocsátást nyertünk! Batyuból a fegyvert szedjük elő már most! A vár asszony népe hamarosan álmos, — akkor elraboljuk közülük Borbálát, — hetedhét országának legszebb virágcsalát! Elvisszük mecszére, — eladjuk szolgának valami dúsgazdag fekete királynak s amit érte kapunk, abból úri módon megélünk örökre, hogyha nem csatlódok!

Hallja ezt Borbála, — szíve majd megszakad, — de bátorságra kap egy pillanat alatt! A rablóbandára az ajtó rázárja, — vaslakattal csattan annak a zárja! Olyan ajtó biz' az, balta be nem zúzza! Az se nyitja azt ki, aki megágyúzza! A rablók odabenn nem sejtik a dolgot, — csak isszák a lőret, rágcsalják a csontot! S várják, hogy a várra rászálljon ez este.

Borbála kinn fut már sebesen, repesve, — eléri a falut s fellármázza menten: — Rabló van a várban! Ninca, aki megmentsen!

Hej, baltát fog ám a falu férfinépe! Rablókékre jusson ez a szépek szépe?! Asóval, kapával, vasvillával szalad minden férfiember szemvillanás alatt!

Borbála a várban nyitja a lakatot s a baltás regiment írmagot se hagyott a rablóbandából! Gyorsan végzett vele! Hálából a zsebük arannyal lett tele!

Egy deli legénynek nem kellett az arany! Kérdezi Borbála:

— Kellek-e én magam?

— Éppen csak te kellesz, rubintom, aranyom!... S boldogok lettek ők egymással de nagyon!

Pattogatott kukorica

*Pattogatott kukorica,
jaj, be szereti Katica.
Tele van a kötény vele,
csak úgy nevet minden szem.
Oly illatos, mint a róza,
mintha csupa virág volna.
És az íze, a jó íze,
mint a cukros tündérmese.
Mint a cukros tündérvilág,
nincsen már jobb a világon.*

Az aranyhalacska

Hetedhét országon, innen túl, onnan túl, hol a göndörfarkú kis kövér malac túr, volt egyszer egy király, annak meg egy lánya, sok arasz a világ s nem volt annak párja. Nem volt annak párja, ámde csak szépségben, mert csipetnyi jóság se lakott szívében. Kényes volt, lusta volt a kis királylányka, ki se nézett biz ő soha a konyhába. Ha pedig kinézett, akkor veszekedett, a szolgálólányra nyelvet öltögetett. Azonkívül pedig hiú is volt szörnyen, egyre magát nézte az ezüst tükrében. Nézegette magát a futó folyóban, csacsogó patakban, kék, suhogó tóban.

Egyszer a királylány a nagy kert végében igen nézte magát a tó kék tükrében.

Javában kelleti magát a királylány, oda száll egy bogár, napfény ragyog szárnyán. S egyre zsong, egyre bong a királylány körül, lehet, hogy szegény az arany napnak örült. Örült a tavasznak a bolond bogárka s rászállt a leányra, mint egy szép virágra.

Hadonászik szörnyen a kicsi királylány:

— Hess innen te bogár, menj innen, ne szállj rám.

Ahogy ugrabugrál, ahogy hadonászik, lába alatt ime megsúszik a pázsit s belép a nagy tóba, a szörnyű nagy vízbe, a királylányt a víz azonnal elnyelte.

Hanem itt még nincsen vége a mesének, nem halt meg, ahogy a kerek tóba lépett. Aranyhállá váltott a kicsi királylány, arany pikkelye égett az oldalán, hátán. Arany a két szemé, meg a bajuszkája, nem ismert volna rá senki a leányra.

Uszott az aranyhal, hol balra, hol jobbra, faj csak ne kerüljön valahogy horogra. Hát a tó legmélyén szép arany palota, Isten az Istene, ő bekukkant oda.

No, be is kukkantott az arany ablakon, a halak királya ült ám a trónuson. Int az aranyhalnak, csak jöjjön be bátran, rajta kívül nincs más senki a szobában.

Köszön a királylány nagy-illedelemesen, könnye is leperdül fájo-keservesen. Kérdezi a király:

— No, kis hal, mi bajod, mi bántja szívedet, a könnyed miért potyog?

Elmondja a kis hal, hogy vele mi történt.

Rá is ripakodott a király ám tüstént:

— Szóval te vagy az a híres királyleány?

Hanem mondhatom, hogy mostan megjártad ám. Nem nyughatott téled szakács, lakáj, kukta. Csak a tükrökkel, nem pedig a munká. A kicsi halacska sokszor mondták nekem, hogy tükrözted magad a tó kék tükrében. Fényes palotámban most már eseléd lesz, tanuld meg, a munka becsülést érdemel.

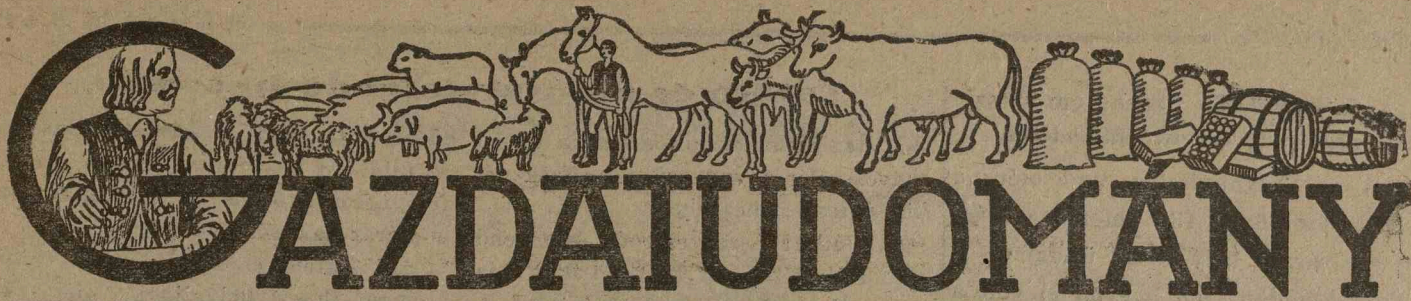
Még alig pítymallik, korán reggel kelsz fel, dolgozol napestig s késő este fekszel.

Szomorú sorsa lett a kis halacska, elkezdte a munkát mikor hajnal támadt. Főzött, takarított, felmosta a konyhát, csak az Isten tudta bús, keserves sorsát. Csak az Isten látta, mennyit sirt, ritt szegény, nem volt árvább nála már a föld kerekén. Csak néha, vasárnap bukkant fel szegényke arany villanással a tó kék színére. Egyetlen vágya volt, hogy az édesanyja csak egyetlenegyszer arra sétálgatna. Egyszer látná anyját, a kedvest, a szépet, mindjárt könnyebb lenne a keserű élet.

Addig bucsálódott az arany halacska, míg az édesanyját csak megpillantotta. Ám a királyné is megpillantotta őt, a fürgé halacska, a vigan szökkenőt. Tetszett neki nagyon a tó kicsi hala, pikkelye úgy fénylett, mint a leánya haja. S mivel a leánya jutott az eszébe, a szép királynénak könny gyűlt a szemébe. Leült a tópartra, sirdogált, ridogált, egyszerűen csak hivatja az udvari halászt.

— Fogd ki azt a halat udvari halászsom, amíg ki nem fogod, nem lelem nyugságom. Tündököl pikkelye, mint a fénylő arany, eltűnt kicsi lányom, haja volt épp olyan. Valahogy úgy érzem, enyhül a bánatom, arany pikkelyét ha megsimogathatom.

No, veti a hálót az udvari halász s kifogja a halat egy-két szempillantás. A szegény királyné tenyerébe vette a szép kis halacska s halkán becézgette. Bánatos szívében égő könnyesepp lángol, pereg a kis halra, akár csak a zápor. Hétszínű szívérvány lángolt a könnyekben, és Uram Teremtőm, csoda történt menten. Mert az anya könnye csodát tesz valóban, abban a szeretet örök tüze lobban. Az anyák bús könnye csupa fény s irgalom, az csupa lobogás, az csupa hatalom. Csoda történt menten, nagy, viharzó csoda, tündöklő lánnyá vált a tó arany hala. Szép kicsi lánnyá vált a kicsi halacska s ráborult az anyja szívére zokogva. S ígérte: ezután jó lesz, mint egy anygal, a kréta körül már ezután nem lesz baj. No lett erre öröm, véget ért a bánat, amely betöltötte a királyi házat. Még a vén király is járta a hópaszát, sutba lódította fekete bánatát. Járt szakács, kukta, meg is feledkeztek az ebédjözésről, nem is ebédeltek, nem is vacsoráztak. Csupán másnap délre jutott az eszébe, hogy enni is kéne. Levágtak akkor egy kövér kis malacot. A királylánynak a farkincája jutott. Kurta volt a malac kicsi farkincája, nem lakott jól vele a királyleányka. Ha a malac farka nem lett volna kurta, akkor ez a mese most hosszabbra nyúlta.

Tanácsok takarmányinség idejére.

Mind a szaklapok, mind a napilapok rámutattak arra, hogy a fenyegető takarmányinséget ki kell védeni, nehogy ennek következményeképpen apasztani kelljen az állatállományt, esetleg potom áron eladni azokat az állatokat, amelyek nagy értéket képviselnek. A takarmányhiány egyes vidékeken már igen régen nem jelentkezett ilyen nagy mértékben, mint az idén.

Ha állatainkat veszély nélkül akarjuk átteleltetni, törekednünk kell arra, hogy minden rendelkezésre álló eszközt kihasználjunk. Így jöhetnek számításba takarmányul a gyümölcs-hulladékok, a konyhakerti felesleges vetemények, csalamádé, szalmafélék és a helyesen előkészített kóré. Nálunk takarmányozási célzattal a húsos növények közül leginkább a tököt termelik. A tökből igen különböző alakú és nagyságú termelnek beleértve a kis tenyésztők, állattartók kis kertjében termelt, emberi fogyasztásra szánt tököt is. A tök megterem rendszerint mindenütt, ahol a közép érésű kukorica rendes viszonyok között beérik. Takarmányozási szempontból szóba jöhetnek a közismert kerti, mezei, úri, disznó, piaci tök, esetenként mint romlott zöldség, a pástétom-tök. A tököt különösen a sertések szeretik, bár más állatok is szívesen fogyasztják, így a szarvasmarha és juh is.

A tök nagysága és súlya különböző, fél kilótól 30, sőt 50 kilós tököt is termelnek, mint például nálunk a leggyakrabban termelt óriás tök. A tök 97,5 százalék „húsból” és 2,5 százalék magból áll, száraz anyag tartalma körülbelül 6 százalék.

Nagy vízmennyisége miatt csak januárig tartható el a tök. Az állatokkal nagy darabokban vagy felszeletelve nyersen, vagy bizókkal főzve szecskával keverve etejük. Ugyancsak kis háztartásban igen jól felhasználható a hulladék alma és körte.

Bár az utóbb említett gyümölcsök fehérjertéke kicsi, mégis nagy cukortartalmuknál fogva igen jó takarmányt adnak. Takarmányozásuk időben sertésekkel feleltethetjük a felesleges répat is.

Felhasználható a savanyított káposzta is, azonban ajánlatos azt előbb főletetés előtt vízzel kimosni.

A könnyen megromló vagy fásodás miatt emberi célra alkalmatlan főzelékféléket megfelelő főzés után abrakkal vagy szecskával keverve sertésekkel etetjük fel, más állatnak azonban ne adjuk.

Szénhiány esetén a meglévő jó minőségű szénát célszerűen osszuk be és pedig úgy, hogy a készletből okvetlen jusson a fiatal, fejlődő állatoknak és a nagyobb tejelésű tehéneknek.

Mindezen kívül adhatunk különböző összetételű keverékeket, amelyekben felhasználhatunk köbést, círokat, lóherepolyvát, lucernatöret, de ezenkívül használjuk fel a kórét szecskázva törekkkel, vagy szalmával keverve.

Tekintettel arra, hogy ebben az évben éppen a szénakészítés idején volt sok eső, a szénából kilugozta az ásványi sókat és vitaminokat. Feltétlenül szükséges tehát a szálas takarmányok mellett szénsavas mész és vitamin tartalmú készítmények etetése különösen fiatal, növendék és tenyésztésre szánt állatoknál, nehogy ezek fejlődésében visszamaradás álljon be (angolkór, meddőség, idősebb állatoknál csontporhanyóság, elvetélés stb.)

Mindezekon felül még szóba jöhet sok minden más takarmány. Céлом az volt, hogy inkább a kis tenyésztőknek, állattartóknak nyujtsak némi tájékoztatást veteményes kertjeikben, gyümölcsöseikben fellelhető, más uton egyébként nem értékesíthető hulladékok gazdaságos felhasználására.

—c.—f.

Tapasztalt és tanult gazda termését megháromszorozhatja.

Legjobb tanácsadó: dr. Nagy Endre és dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

című közel 700 oldalas, számos magyarító képpel díszített, teljes gazdasági szakkönyve. — A Magyar Nép. előfizetői számára a könyv kézbesítési díjjal együtt csak 270 P., a bolti ár egyébként 3 P. A rendelés összegét kérjük előre beküldeni, mert utóvételezéssel többbe kerül.

Igyekezzen mindenki mielőbb beszerezni a

GAZDATUDOMÁNY

című könyvet, amely a legjobb tanácsadó. — Megrendelhető a MAGYAR NÉP KIADÓHIVATALBAN KOLOZSVÁR, BRASSAI-UCCA 5. SZÁM ALATT.

A Székelyföldön tizenhárom szeszgyár megkezdte működését.

A pénzügyminiszter rendeletére a Székelyföldön 13 mezőgazdasági szeszgyárat helyeztek üzembe. A Székelyföldön idén nagyon jó volt a burgonyatermés és közel kétezer mázsa felesleg mutatkozik burgonyában. A felesleget a szeszgyárak fogják feldolgozni.

Ingyen cukor a méhészeknek.

A kedvezőtlen tavaszi és nyári időjárás következtében a méhek nem tudtak megfelelő mennyiségű mézet gyűjteni. A pénzügyminisztérium erre való tekintettel már eddig is több ezer métermáza cukrot utalt ki a méhek teletelésére. Rövidesen újabb cukormennyiséget fognak kiutalni. Érdeklődők forduljanak a vármegyei gazdasági felügyelőséghez.

Szabályozták a dió árát.

A dió és dióbél legmagasabb árát megállapították. A héjas dió legmagasabb ára Budapesten mázsánként 110 pengő.

Szolnokon dolgozzák fel az erdélyi fát.

Az iparügyi minisztériumban szakértő bizottság foglalkozott az erdélyi fa feldolgozásának kérdésével. Elhatározták, hogy Szolnokon farostgyárat építenek fel és ott fogják feldolgozni az erdélyi fát. Szolnok fekvése azért nagyon megfelelő, mert ide a fát Kárpátaljáról és Erdélyből usztatva lehet szállítani.

Megszünt Erdélyben a forgalmi adórendszer.

A román forgalmi adórendszer a katonai közigazgatás végeztelével megszűnt.

Be kell jelenteni a kendermag készleteket.

A kormány rendelete értelmében az 50 kilón felüli kendermag készleteket be kell jelenteni.

Találó és megszívlelendő hasonlat.

A házépítéshez építőanyagra és köművespallérra van szükség. Ezek nélkül építeni nem lehet.

Az állati szervezet és csontrendszer felépítése sem különbözik a házépítéstől. Ami a háznál az építő, az az állat csontrendszerének a mész. Ami pedig a háznál a pallér, az az állati szervezetnél a vitamin, melyről manapság minden gazdának tudnia kell.

A mézsókát és vitaminokat, amik nélkül az állat meg nem élhet, a takarmányból veszi fel az állat. Ha a takarmány ezeket kellő mennyiségben tartalmazza, egy teljes értékű takarmányról beszélünk.

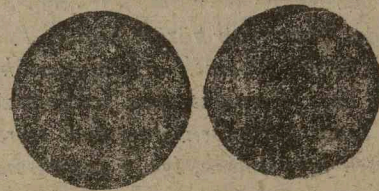
Ilyen teljes értékű takarmányt állataink az idén nem kaphattak, mert az a sok eső, ami ebben az évben hullott, a szálas takarmányokat úgy kilugozta, hogy azok majdnem semmi meszet nem tartalmaznak.

Az építópallér D-vitamin, melynek

szerepe az, hogy a felvett mézsókát az állat jól hasznosítsa csontrendszere felépítésénél, ősszel és télen hiányzik, a száraz takarmányokból.

Aki építeni akar, az hozzon építőanyagot (ha a helyszínen nincs) és pallért, aki pedig disznót s más állatot tart: az pótolja a takarmányokból hiányzó mézsókát és vitaminokat úgy, hogy a napi fejadagba előírásosan Futor néven ismert szénsavas meszet és Pekk D-vitamint belekever.

Filléres napi befektetéssel elkerülhető a méshiany folytán előálló le-sántulás, zsugorodás, csököttség, fejletlenség, koszoság. Pekk és Futor a hizlalásban és állattartásban való-ságos csodát művel s ez a csoda min-denkié, aki a boltban, ahol vásárolni szokott, más szükségletei mellett, ezt a két szert is megvásárolja. Ha nincs, követelje kereskedőjétől, hogy rendeljen. A Magyar Nép bárkivel ingyen közli, hogy honnan kell rendelni.

2 FONTOS PONT

ELŐSZÖR: mész ellen juhok, marhának

DISTOL-1

ezt patikában kell venni.

MÁSODSZOR: lesántulás, zsugorodás, étvágytalanság megszüntetésére és gyorsabb fejlődésre sertések-nél, malacoknál

PEKK-et és FUTOR-1

ezt minden boltban tartania kell.

Követeljétek. **Érdeketek!**

Megindult az állatkivétel a Székelyföldről.

A Székelyföldön élénk vásárlási kedv mutatkozik a kivételre alkalmas állatok iránt. A vásárlásokat végző bizottságokat kijelölték. Remény van arra, hogy az állatárak megjavulnak.

Megbüntetik a farejtegetőket.

Azokat a fatermelőket és fakereskedőket, akik készleteiket nem jelentik be, szigorúan megbüntetik. A pénzbüntetésen kívül elkobozzák a készleteiket és az elkobozott készleteket közcélokra fogják felhasználni.

Mulafaló.

PÓSA LAJOS: PORLADÓ HŐSÖK.

Szedjétek, szedjétek
Kegyeletes kézzel,
Amerre csak jártok
Hullassátok széjjell
Hisz' a magyar földnek
Minden talpalattja:
Hazáért halt hősök
Szívét takargatja.

Ha minden kéz szedné
Tavaszi, nyári virágát
S hervadozó ősznek
Harmatos rózsáját:
Jutna-e belőle
Minden hősi sírjára?
Hánynak virágtalan
Korhadó fejjéja!

Szedjétek, szedjétek
Tavaszi, nyári virágát
S hervadozó ősznek
Harmatos rózsáját!
Szerető kezetek
Minden sírt megáldjon,
A virágszedésbe
Soha meg ne áljon!

Az aranypatkós csizma.

Budán, nem messze a királyi vártól, lakott egy öreg varga. Szép, fehér szakállá volt, okosan csillogó, nagy fekete szeme; a munkájának meg híre volt az egész országban. Nem volt olyan nemes ember, aki a hetedik határból is meg ne kereste volna, ha szép, sárga szattyánacsizma volt szüksége.

Kelemen varga a királyi vár alatt, egy alacsony ház alacsony szobáscskájában lakott. A szobában nehéz volt a levegő a kicserzett bőrtől, a sok vadonatúj csizmától, melyek szép sorjában, hosszú rudakra akasztva csüngtek a szoba mennyezetéről.

Egy csizma azonban külön polcon állott. Remekbe szabott, himzett sárga csizma volt ez. A bőre puha, mint a bársony, fényes, mint a selyem. A talpa erős, mégis könnyű, mégis hajlékony. Ezt a csizmát már három éve csinálja a mester, de senki sem tudja kinek. Minden nap a kezébe veszi, nézegeti, forgatja; hol selyemzsinórt varr rá, hol rózsát készít a szárára, hol meg ezüst szögeket ver a talpába. Nyaggatták is Kelemen vargát, mondaná meg, mennyi ennek a csizmának az ára?

— Nincs annak ára, — mondta Kelemen varga, — nem eladó.

Az embereknek elállott szemük-szájuk. Nem rendes dolog ez, hogy valaki ezüstszőget ver a csizmába, s ha meg akarják venni, azt mondja, hogy nincsen annak ára.

— Valakinek csak csinálta ezt a csizmát, Kelemen varga?

— Csináltam bizony. De még nincs készen.

— Nincs készen! — álmélkodott a vevő. — Hát mi a hiba?

— Aranypatkó jön még a sarkára.

El lehet gondolni, hogy híre szaladt Budán a nagy-szerű csizmának. Nem is volt nyugta Kelemen vargának, reggeltől estig nyitogatták a kíváncsiak a műhely ajtaját.

— Mondja meg már, Kelemen bácsi, kinek szánta ezt a remek csizmát?

— Annak, akit megillet.

— Ejnye, de különösen beszél. Nem lesz okosabb az ember tőle. Tán attól fél, hogy elárulom, ha megmondja?

— Nem félek én, dehogy félek — mosolygott a varga.

— Megmondom én, miért ne mondanám. Egy szép nagy madárnak szántam én ezt a csizmát.

Egy pillanat alatt az egész utca tudta, hogy Kelemen varga egy szép nagy madárnak szánta a csodálatos csizmát. Az asszonyok otthagyták a rántást, összeállottak megbeszélni a nagy ujságot. Miféle madár lehet az, ami aranypatkós csizmában jár?

Őszre fordult az idő, hűvös szél kerekedett a hegyek felől. A varga betette a kis ablakot, mikor dolgozott. Aki beszélgetni akart vele, be kellett kerülni a műhelybe.

— Megvan-e már az aranypatkó? — kérdezték tőle tréfásan, akik egyszerű bagariacsizmát vásároltak maguknak télire.

— Meg ám — felelte a mester. Odament a ládához és kivett belőle egy pár sárga patkót. Éppen ráillett a csizma sarkára. Az ember nézte, forgatta. Alig hitt a szemének. Színarany volt az, mindenki láthatta.

— Hát a madár hol van, akinek a lábára ezt a csizmát szánta?

A varga kitekintett az őszi világba s csak ennyit mondott:

— Közeledik.

Ennek a szavának is híre szalad Buda várában. Az emberek megállottak a hóval borított utcákon és felfelé nézegettek a magasba. A Kelemen varga csodálatos madarát keresték a téli levegőben, ki már közeledik, hogy elvigye az aranypatkós csizmát.

Nagy hideg járt ezen a télen. Kelemen varga egyre varrta a csizmákat, katonáknak, nemeseknek, gyermekeknek, vadászoknak. A sárga csizma ott állott a fal mellett a polcon, ragyogott egymagában.

Tél közepén aztán befagyott a Duna. A budai várban az urak nagy tanácskozást folytattak, kint a vár előtt meg a sok nép, katonaság várta, hogy mit határoznak. De sok beszéd folyt fent a palotában, mert arról határoztak, hogy ki legyen a király. El lehet gondolni, hogy nem maradt otthon se beteg, se bēna; se asszony, se gyerek, mert mindenki kíváncsi volt, hogy kit választanak.

Kelemen varga is kiment a Dunaparttra. Ott topogott a hóban, hallgatta, mit beszélnek. Felelt, ha kérdezték, elgondolkozott a dolgok állása felett, fázott az orra, a füle, a lába, mikor egyszer csak ezer, meg ezer torokból hallatszott a tiszta téli levegőben a Duna jegéről a kiáltás:

— Éljen Mátyás, Magyarország királya!

A varga nem gondolt a kegyetlen hideggel, lekapta sipháját és feldobta a levegőbe. Aztán hazament, levette a polcra a csizmát és ráverte az aranypatkót.

Négy héttel később nagy diadallal hozták Budára Csehországból a királyt.

Mikor már a nemések mind üdvözölték és elárasztották ajándékokkal a fiatal királyt, Kelemen varga karjára vette az aranypatkós csizmát és elindult vele a budai várba.

A cifra ajtónállók megmosolyogták, amint komoly képpel, zsinóros fekete ruhában, egy pár csizmával igyekezett a király szobájába.

Mátyás király azonban igen szívesen fogadta a vargát. Leszállott trónusáról, odament hozzá és megszólította:

— Mi jót hoztál, Kelemen varga?

A varga meghajolt és azt mondta:

— Mindenki azt hozza a királynak, amije van. Én csak szegény varga vagyok, felséges uram, nem hozhattam egyebet a kezem munkájánál.

— Igazságod van, Kelemen varga. De úgy látom, kiváló vagy mesterségedben! Remekbe készült ez a csizma!

— Királynak készült: Hunyadi fiának, Korvin Mátyásnak, felséges uram.

— Azért tettél aranypatkót a sarkára?

— Rossz néven ne essék szavam felséges uramnak, nem azért. Hanem mert jelentése van ennek.

— Jelentése? Beszélj, Kelemen varga.

Mátyás kíváncsian tekintett a varga komoly arcába. Szép tizennyolc éves fiú volt akkor Mátyás király, minden érdekelte. Csupa tűz volt a tekintete, mikor a csizmát nézte és a vargát hallgatta:

— Úgy van az, felséges királyom, hogy különböző emberek járnak a világban. Az egyik bársonyköntöst visel, a másik olcsó darócot. Az egyik király, a másik koldus. Az egyik jó, a másik rossz. És lehet valaki gazdag, hatalmas, uram király, még se dukál neki tisztesség, hódolat, mert nem tiszta a szíve és nem egyenes az út, melyet tapos a lába.

Azért hát felséges uram, ezt az aranypatkós csizmát én a nagy Hunyadi fiának hoztam, mert tudom, hogy lába mindig az igazság útját járja.

Mátyás király összerántotta szemöldökét ezekre a különös szavakra és egy pillanatig elgondolkozva tekintett hol a vargára, hol a csizmára. Aztán komoly hangon mondta:

— Jól beszélsz, Kelemen varga. Elfogadom az aranypatkós csizmádat. Igérem, hogy soha el nem homályosodik az aranypatkó ragyogása!

Kelemen varga a szemét törülgette. Boldog volt és büszke, pedig még nem is tudta, hogy ettől kezdve ő lett a király legkedvesebb udvari vargája.

Vándor Iván.

APRÓSÁGOK ADOMÁK

Elemezzük a madarakat! A Magyar Madárvédők Szövetségének elnöksége kéri a közönséget, hogy tekintettel a havazásra, adjon a madaraknak eleséget. A cinke-féléket olajos magokkal, a rigó-féléket hussal és a levesből kikerült sárgarépával kell etetni. Kenyeret semmiestre sem szabad adni a madaraknak, mert az betegségét okoz.

A dohány jelentősége a Balkánon.

Az olasz-görög háború következtében Görögország és a Balkán az érdeklődés előterébe került. Nagyon sokan teszik fel a kérdést, hogy a balkáni államoknak és különösen Görögországnak miben rejlik a gazdasági ereje. A számok mellett bizonyítanak, hogy a balkán államok legfontosabb gazdasági cikke a dohány. A dohány a Balkán államokban az aranyat pótolja. A rendkívül finom minőségű balkáni dohányt az egész

világon vásárolják és belföldi termésű dohányok feljavítására használják. A balkáni államok tehát Jugoszlávia, Bulgária, Törökország és Görögország külföldi aranyért adják el dohánytermésüket. A kiviteli kereskedelmet mutató számokból kiderül, hogy Bulgária kivitelének egyharmadát, Törökország kivitelének egyharmadát és Görögország kivitelének fele értékét a dohány teszi ki.

A fagáz, mint hajtóerő.

Ujabban nagyon sok helyen áttértek a fagázzal hajtott teher- és személy gépkocsik használatára. A fagáz nagyon olcsó és célszerű hajtóerőnek bizonyult. Az eddigi tapasztalatok szerint a fagázzal hajtott gépkocsik rendkívül nagy teljesítő-képességűek. Különleges célokra használható gépkocsikat is lehet fagázzal hajtani. Érdekes, hogy a rendes gépkocsiknak fagázzal hajtott gépkocsivá való átalakítása kis összegbe kerül és könnyű műszaki feladat.

Sok a szentjánosbogár: enyhe lesz a tél.

Makó környékén a szántóföldön dolgozó emberek nagymennyiségben találtak szentjánosbogarakat. Tekintettel arra, hogy a szentjánosbogár csak májusban szokott tömegesen előfordulni, a csanádmegyei gazdemberek a szentjánosbogár novemberi megjelenésével kapcsolatban arra következtetnek, hogy az idei tél enyhe lesz.

Az ártatlanság bizonyítéka.

Háborus megszállás idején panaszt tett valaki a katonák embertelen zsákmányolása miatt:

— Kapitány úr! Tegnap este két katona tökéletesen kirabolt. Mindegyik elvették, csak az ingem hagyták meg.

— Barátom — válaszolt a kapitány —, a fosztogatók nem az én csapatombeliék lehettek. Azok még az ingét is elvették volna.

Minden magyar jegyezze meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

Minerva Biztosító Részvénytársaság!

Tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni!

TANÁCSADÓ

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy a szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 70 fillért (orvosi tanácsokért 1 pengőt), könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a pénz is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

F. J. Köves, hegyi talajon is lehet gyümölcsöst telepíteni. Vigyázzon azonban arra, hogy ha a feltalaj vékony, csak barackot, mandulát, esetleg cseresznyét ültessen. Ha a kavicsos részek felett vastag feltalaj van, akkor más gyümölcsfákat is ültethet.

G. D. Üvegedények tisztítására apróra tört tojásbéj, apróra vágott újságpapír, nyers krumpliból vágott kis szeletkék és kevés víz igen alkalmas. Természetes, hogy utána jól kiöblítsük. Ez az eljárás különösen a tejesüvegek tisztítására alkalmas. Piszko-üvegek üvegpalackokba fahamut szórunk, megtöltjük vízzel s egy ideig állni hagyjuk. Közben egy párszor megrázzuk az üveget s a végén tiszta vízzel jól kiöblítjük. Petróleumos üveg szagát úgy tüntetjük el, hogy hígított oltott meszet öntünk bele, egy napig állni hagyjuk s utána tiszta vízzel jól kiöblítjük. Ha nem sikerült egészen, újból megcsináljuk. Olajos-üvegeket szódás vízzel tisztítunk. A szódás víz az üvegben legalább 1-2 napig álljon, majd kiöntjük s meleg vízzel többször is kiöblítjük. Kevésbé finom, piszkos palackokba homokot, fűrészport vagy kőport öntünk, vízzel megtöltjük, többször jól felrázzuk s utána tiszta vízzel öblítjük. Finomabb, különösen metszett üvegneműt boraxot és szappant tartalmazó langyos vízben kefével vagy puha ronggyal mosunk. Szódás vizet (marószódaoldat) finom üvegneműk tisztítására nem tanácsos használni.

B. A. Németországi gazdaságokban azt a tapasztalatot tették, hogy a takarmányrépa levelének kisebb vagy besavanyított állapotban való etetése

KARÁCSONYI KÖNYVÁSÁRI
50%-os rendkívüli kedvezmény!
Érvényes 1941. december 31-ig!
Ismét kapható féláron az eddig eltiltott
Dr. Görög Ferenc: A magyar nemzet története

c. könyv IV. kiadása 46 oldalon 160 képpel.

Diszes egész vászonkötésben csak 2.— Pengő (Pengő 4.— helyett)

Füzve csak 1.50 Pengő (Pengő 3.— helyett.)

Vidékre fenti kedvezményes ár és még 20 fillér postaköltség előzetes beküldése ellenében bérmentesen szállítja a

Minerva Műintézet Kolozsvár, Brassai-u. 5.

után teheneknél elvetelés következett be. Ugyancsak tapasztalták azt is, hogy a cukorrépa levele sem friss, sem pedig besavanyított állapotban nem okoz hasonló bajt és ezért minden további károsodás nélkül takarmányozható vemhes tehennel is. Baranov német kutató vizsgálatai szerint az érdekes jelenséget a következőképpen magyarázza. A takarmányrépa levelében friss és besavanyított állapotban van sóskasav. A cukorrépa levelében nincs sóskasav. A sóskasav jelentősége a következő: Az elvetelést okozó Bang-féle bacillusok fejlődését a sóskasav elősegíti. Így tehát a takarmányrépa levele frissen és besavanyított állapotban közvetve hozzájárul, hogy elvetelés következék be. Az elmondottak mindenesetre szolgáljanak figyelmeztetőül, hogy vemhes tehennel lehetőleg ne etessünk sem friss, sem besavanyított állapotban takarmányrépa levelet.

Apróhirdetések.

Minden szó 12 fillér, vastagabb betűvel 24 fillér. A legkisebb hirdetés ára 1 pengő. Állástkeresők részére 20 szóig 1 pengő 20 fillér. Előfizetőeknek minden szó 10 fillér, vastagabb betűvel 20 fillér. Az apróhirdetési díj előre fizetendő. Jeligés leveleket csak a portó beküldése esetén továbbítunk. Ugyiszintén az érdeklődésekre is csak úgy adunk választ, ha a válasz levélapot mellékelik, vagy bélyegben küldik be a portóköltséget.

Fajtiszta, törzskönyvelt angoranyulak beszerezhetőek Végh Mihály unitárius lelkésznel, Homoródújfalun, Udvarhely vármegye.

Keresek egy jó karban levő 20-30 PH. stabil lokomobil. **Incze László** Középpajta, Háromszék vm.

Méhviaszot, üres lépeket, présmaradványt veszünk. Arajánlattal minta küldendő. „MÉH” Magyar Méhészek Értékesítő Szövetkezete Budapest, Arany János utca 1.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

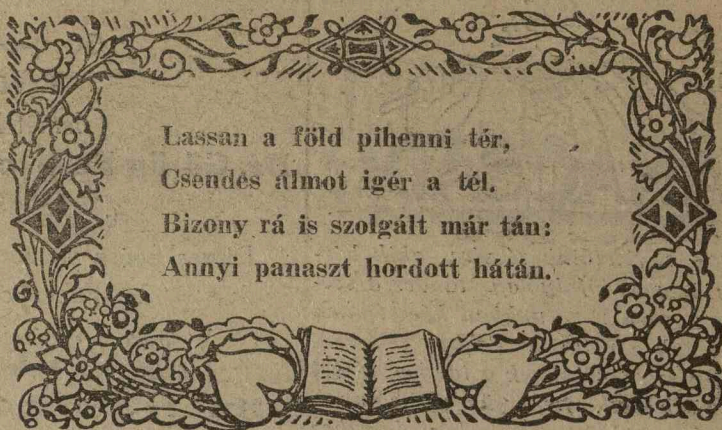
Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőikért.

O. L. Buza, S. V. Sepsiszentgyörgy.
K. D. Vadad, T. M. Nagydoba, Z. J. Szentkeresztbánya.

Megbízottaink továbbra is azon területeket látogatják meg, amelyet megelőző számainkban már közöltünk. Így Kováts Endre Szilágy megyének azon községeit, ahol még eddig nem járt, Tóth Imre Bihar megyének folytatólagos részeit, Török István Kolozs és Szolnok-Doboka megyéket, míg Vinczeffy Sándor Udvarhely megyének oklándi járását keresi fel. Miatán a kiküldötték költségei igen jelentős összeget tesznek ki és csak úgy találjuk meg számításainkat, ha a hátrálékosok kifizetik díjaikat, ennél fogva felkérjük a hátrálékosokat, hogy szíveskedjenek a pénzt összegyűjteni és megbízottunk oltléte alkalmával kifizetni. Ahova ezidő szerint nem mentek megbízottak, oda később elmentek, de addig is, amíg ez megtörténik, kérjük a díjat kiadóhivatalunkhoz beküldeni, mert minden künnlevőségünkre nagy szükségünk van.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: Sz. S. Bihardioszeg 3 (előfiz. rendben 1941 febr. 1-ig), L. M. Nagykede 5, T. M. Nagydoba 5, N. F. Erdőfüle 6, G. Zs. Székelydália 5, B. J. Kilyén 5, B. I. Marosvécs 6, özv. H. L.-né Telsőbánya 6, S. G. M. Szamoskrassó 6, K. S. Disznajó 5, K. S. Póka 3, S. G. Lazód 3, Z. A. Biharszentjános 5.20, N. Z. Nagyvarad 5, T. G. Hagymásbodon 5, L. J. J. Szilagybagós 5 P.

Dr. BALOGH ERNŐ urnak
tanár
KOLozsvár
Erzsébet ut 6

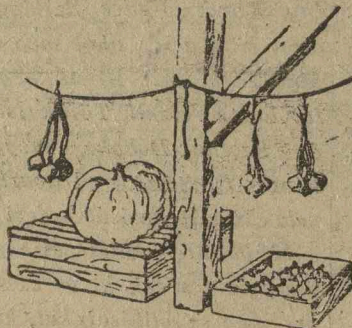
Lassan a föld pihenni tér,
Csendes álmot ígér a tél.
Bizony rá is szolgált már tán:
Annyi panaszt hordott hátán.

Tanuld meg!

Néhány jótanács a zöldségfélék telelésére.

— Előkészület a hála-gyermekek nevelésére. —

Minden élelmiszerral takarékoskodnunk kell. Iden a zöldségfélék nagyon könnyen romlanak, mert esős és hűvös nyarunk volt. Ezért különösen sulyt kell fektetni arra, hogy zöldségfélék telelése olyan módon történjék, hogy ne következzen be romlás. Képünkön bemutatjuk például, hogy miképpen lehet a zöldségféléket a nagyobb hidegek beálltáig padlásra, később pedig fagymentes kamrában vagy pincében eltartani.

A sütőtököt tartsuk rácsozottal ellátott ládán, hogy ne induljon romlásnak. A hagymát zsinórra felkötözve vagy pedig ládában raktározzuk el. Nagyon vigyázzunk arra, hogy a romlásnak indult zöldséget gondosan válasszuk ki. Ha ugyanis romlásnak indult zöldséget hagyunk az egészséges zöldség között, ebből további kár keletkezik, mert az egészséges zöldség is megromlik.

A zöldség nagyon szépen tel el, ha fűrészpör között tesszük el.

Mit kell tudni a szoptatásról.

Minden anyának kötelessége, hogy a gyermekét maga szoptassa. Az anyatej a legjobb és legegészségesebb táplálék a gyermek számára. Szomorú valóság, hogy hétszer annyi mesterségesen táplált gyermek hal meg első életévben, mint anyatejjel táplált.

Az anyatejjel táplált gyermek sokkal erősebb, egészségesebb, jobban tud ellenállani betegségeknek, mint a mesterségesen táplált vagy akit dajka szoptat. A tehéntej gyakran görcsöket és hasmenést is okoz.

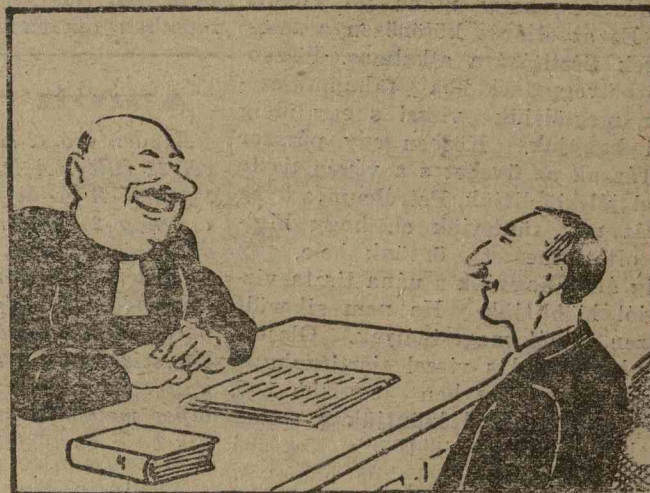
A legtöbb anya képes arra, hogy maga táplálja a gyermekét, egész kivételes esetekben fordul csak elő, hogy az orvos egyenesen eltiltja ettől.

Nagy bűn egy anyától, ha hiúságból vagy kényelemszeretetből — mert a szépségét félti, vagy mert meg akarja kímélni magát a fáradságtól — nem maga szoptatja a gyermekét.

Ha kevés a teje az anyának, okvetlen forduljon tanácsért orvoshoz.

A szoptató nőnek nagyon jól és bőségesen kell táplálkoznia. Mindent ehet, ami jól esik neki és ami nem okoz emésztési zavarokat nála. Különösen jó ilyenkor sok főzeléket, salátát és gyümölcsöt enni, mert ezek vértisztító hatással vannak. A rendesnél több folyadék ajánlható, úgy mint tej, kávé, leves, de semmi esetre se igyék szeszes italokat! A szeszes ital árt a gyermeknek. Sokan mondják, hogy a sörtől több teje lesz az asszonynak, ez is helytelen felfogás. A szoptató nő ne igyék se sört, se semmi néven nevezendő szeszes italt! Ez a szabály!

Vigalmi adó.

A járásbíró 12 pengőre ítél könnyű testisértésért egy fiatal gazdát, aki megverte az anyósát. A gazda megnyugszik az ítéletben, de azután megkérdi a bírótól:

— Nagyságos uram, miért éppen 12 pengőre tetszett ítélni?

— Hát — mondja a bíró — 10 pengő a pénzbüntetés.

— És a kettő?

— A bíró ránéz az elítélt vádlottra:

— Az pedig a huszszázalékos vigalmi adó.